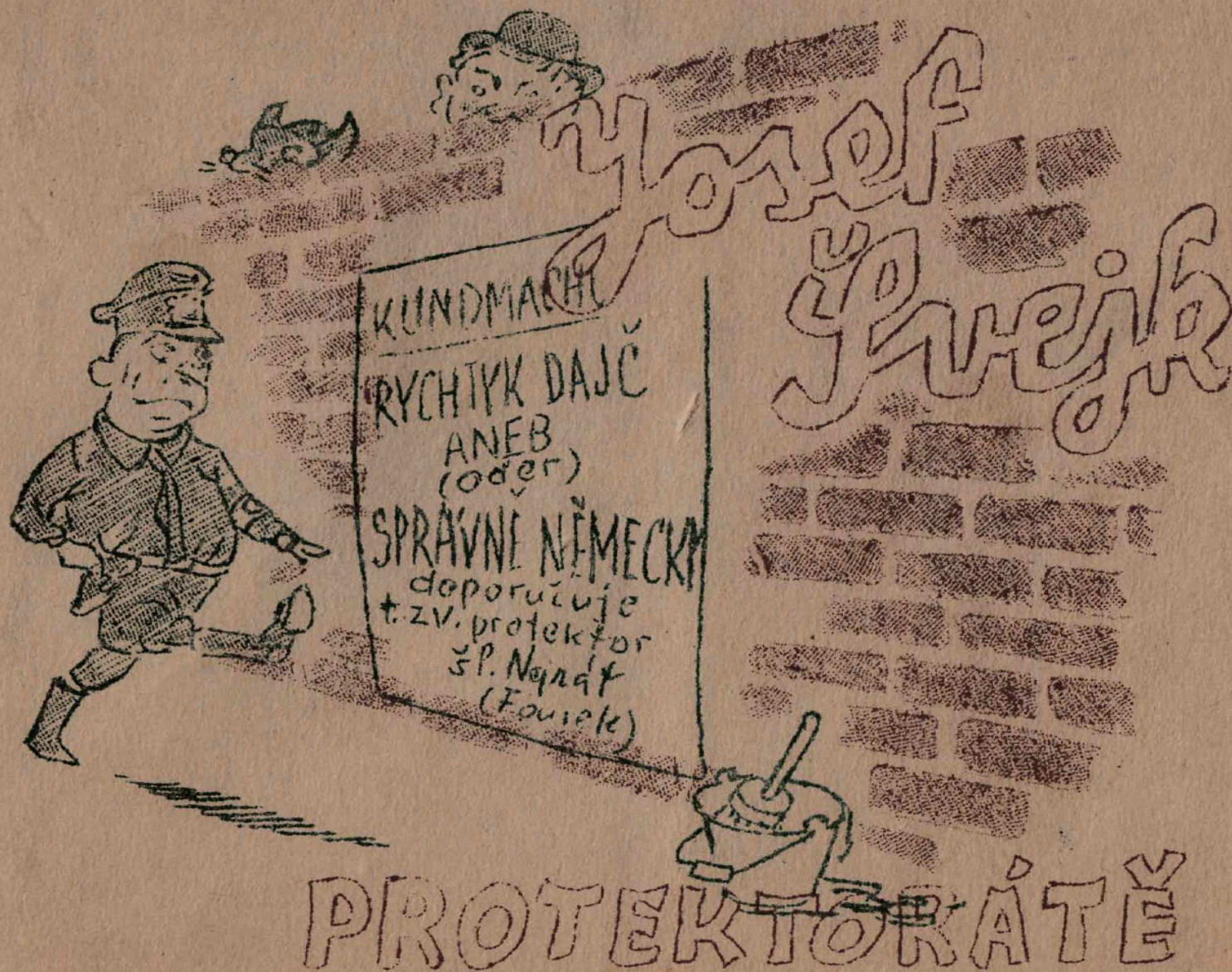




JOSEF ŠVEJK



v. d. xv.

PROTEKTORÁTĚ

V Praze dne 31. srpna 2020

Vážený čtenáři.

Tímto děkuji jednomu obdivovateli díla Jaroslava Haška a mecenáši, který nemalou finanční částkou přispěl k tomu, že mohla vyjít kniha sebraných básní Jaroslav Haška, ale nepřeje si být jmenován. To on mi také poskytl kopii a souhlas se zveřejněním tohoto podivuhodného díla, které dokazuje, jak dobrý voják Švejk pomohl překonat českému národu ty nejhorší časy v naší novodobé historii. Samizdatové vydání parafráze prvních kapitol románu Jaroslava Haška dovedlo rozesmát naše občany v potupné atmosféře „kdesi v tzv. protektorátě“ stejně, jako příslušníky československého vojska v Anglii. Zcela jistě i tato špetka parafrázovaného humoru Jaroslava Haška přispěla k porážce nacistického Německa a pomohla tak zbavit svět válečných hrůz alespoň na chvíli, než se lidé otrkali a pustili do dalších válečných dobrodružství.

Tak ještě jednou díky, příteli.

Jaroslav Šerák

V PRAZE vyšla litografovaná brožurka, doporučující učení cizím jazykům. Na obálce je heslo: NAŠ NÁROD POTREBUJE LIDÍ ZNALÝCH CIZÍCH JAZYKŮ a titul, nejprve německý a pak teprve, jak se sluší na „protektorát“, český:



RICHTIG DEUTSCH čili SPRÁVNĚ
NĚMECKY

Učíte-li se, konáte nejen dobro svému vzdělání, ale i národu, praví se tam učeně. Přečtěte si Národní listy... atd. Tato poučná knížka jde u nás doma čile na odbyt, protože po prvních třech stránkách moudrých rad najde čtenář pokračování a parafrázi Osudů dobrého vojáka Švejka, Archivní oddělení pokládá za užitečné seznámit vás s tímto usekem protinacistické propagandy u nás doma. Přetiskuje doslovně syžeček, který se dostal do Londýna. Jen obrázky jsou dělány v Anglii, protože originální jsme opatřit nemohli. Archivní oddělení doufá, že vydavatel se nebude horšit nad tím, že jsme si Švejka vydali kdesi v Anglii, vzpomínajíce při tom, jak je nám snadno mluvit a psát a jak doma pro povzbuzení a pobavení utlačeného národa lidé statečně nastavují krky.

Ú V O D E M

Veliká doba žádá veliké lidi. Jsou nepoznaní hrdinové, skromní, bez slávy z historie Napoleona. Rozbor jejich povahy zastínil by i slavu Alexandra Macedonského. Dnes můžete potkat v pražských ulicích ošumělého muže, který sam ani neví, co vlastně znamená v historii nové velké doby. Jde skromně svou cestou, neobtěžuje nikoho a není též obtěžován žurnelisty, kteří by ho prosili o interview. Kdyby se ho otázali, jak se jmenuje, odpověděl by vám prostince a skromně: Ja jsem Švejk.....

A tento tichý, skromný, ošumělý muž, je opravdu ten starý, dobrý voják Švejk, hrdinný, statečný, který kdysi za Rakouska byl v ústech všech občanů českého království, jehož sláva nezapadla ani v Republice, aby rozkvétla znova v t.zv. Protektorátě.

V normální době jeho postava bledne, zapadá v ruch všedního dne. Ale začátkem velké doby Švejk, oživuje, jeho životnost stoupá, vře, Švejk z a ř í. Snad se vám na chvílku zazdá, že nesouhlasí jeho věk. Ale nezapomente, že velká doba Švejka omlazuje. Pokud se budou na světě vyskytovat velké doby, Švejk nestárne.

Man velice rád dobrého vojáka Švejka a podává je jeho osudy v t.zv. Protektorátě, jsem přesvědčen, že vy všichni budete sympatizovati s tím skromným, nepoznaným hrdinou. On nezapálil chrám bohyně v Efesu, jak to udělal ten hlupák Herostrates, aby se dostal do novin a školních čítanek; ba ani nezapálil Říšského sněmu v Berlíně/Berlinu a stačí.

A u t o r.



chtěl vsádit, paní Mullerová, že ten člověk, co mu to u-
dělal, se na to pěkně
voblík.

- Vono pro jich
bylo víc, milostpane.

- To se samo sebou rozumí, paní Mullerová, kdybyste chtěla zabít pana vzdušného marsála, nebo pana Vůdce, tak byste se jistě s někým poradila. Víc lidí má víc rozumu. Ten poradí to, ten ono, a pak je dílo über alles, jak je to v té naší říšské hymně. Hlavní věci jest vyčíhat, až ten pán klidně sedí a potom to hodit.

- Kdepak, milostpane, voni to ne-
házeli, voni dali tenhle ten pe-
kelnej stroj do sloupu, co von u
něho měl stolek se „Zadáno“, a
když to bouchlo...

-tak to „Zadáno“, sfou-
klo. To já znám. A co to, že nejsou
prapory?

- Von je Vůdce hrozně skromnej,
pane Svejku. Von to třeba ani ne-
chce, aby ho nějak oslavovali, a
ten Gebeles mu to jen vnucuje v

říšským zájmu. Von nosí myndur ja-
ko nějaký rekrut a spává jenom
ve stěně a vod tamtuhle označuje
každý den do světa kolikrát udě-
lali BRT. Tuhle jsem byla v bio, -
grafu, dávali tam zvukový žurnál..

- Snad nařiz, paní Mullerová.

- Co nařiz?

- Že je nařízeno ho dávat.

- Jo, tak dávali tenhle nařiz. U-
kazovali, jak jí, ale já bych to ne-
dala jíst ani psovi, co von žral.

- Jak velký byl ten pes? Něme-
ckej vlčák?

- Ale, milostpane, dyť já mluvím o
Vůdci, o tom Hitlerovi.

- A já byl zas přesvědčeněj, že
mluvíte při nejmenším o nějaké ně-
mecké potvoře. Tak ten pes nežral.
Měli mu dát baldrianový kapky. Ale
Adolf při tom byl, voni to filmo-
vali.

- Voni, soukmenovci, ne já milost-
pane, dali mu obyčejnej esšálek,
kouřilo se z něho...

- Z Vůdce, paní Mullerová? A vod
kud?

- Ne, z toho esšálku. Byla v tom
nějaká blehtanina, ale jemu to chu-
tvalo a tvařil se tak spokojeně,

že nějaká Brunhilda, co vedle
mne seděla, začala ječet : „Wir
danken unserem Führer, „Asi dě-
kovala za to, že to vzal do huby.

- Jé, paní Müllerová, k vůli fil-
mové slávě udělali lidé všelicos.
To já jsem znal nějakou Ludmilu
Babkovou, takovej šancejko to byl,
ta šla k filmu a tam z ní udě-
lali slavnou Lídu Baarovou, pro-
tože u ní objevili spací talent.
Ten ovládala tak vohromně, že vo-
na se s ním dostala až do Ber-
lína, ještě než jsme se stali ú-
častní výhod mocné ochrany. Tam
se z ní stala Baarová a spávala
pro režiséry, producenty, že jí
bylo všechno málo, tak spávala i
pro jednoho ministra, co byl tak
genialní, že mu místo jedné nohy
narostlo kopyto a když chodil,
tak to vypadalo, jako když v lon-
dýnském rozhlase tukají přestáv-
ku. Ten se tak zamiloval do umě-
leckého spaní Lídy Baarové, že
ho to stalo dva zuby. Ráno mu
vždycky říkala : „Jozífkú, ty
moje čertovo kopýtko, za to mi
musíš zaopatřit hlavní roli v
dalším filmu, já vidím, že ty

kultuře rozumíš. „Jednou, když by-
la moc přespala už z atelieru a
nochtěla mu předvést své umění,
slíbil jí všechno, co bude chtít.
Tak vona řekla : „Za to bys mne
musel dostat na Národní divadlo v
Praze, až přijde ten den. „A uvi-



ďte, paní Müllerová, že jí tam
dostane, taková paní drží slovo -
čodál Švejk věštecky: my dnes už
víme, že ten pán skutečně Baaro-
vou na Národní divadlo dostal a
že pro ni dostal i národní ceny.
Já bych chtěl jednou mít jen to-
lik psů, kolikrát vona tam spala
k vůli umění. To by bylo němec-
kojch vlčáků, jen že většina by
jich kulhala, jako ten ministr.

To je, paní Mullerová, to nadšení vod Boha. Jina ho nemá. To třeba Adina Mandlová dostala hotovou spací nemoc, když přišli Němci na Barandov a převzali filmové ateliéry, které tam před tisíci lety vystavěli němečtí kolonisté a pak jim je Češi sebrali. Jako ty ostatní památníky německé kultury v Praze. A dostali ji za to nanějvýš do českých novin. Do Národního divadla ani né za garderobierku. Asi to za moc nestálo, protože vona to asi dělala v rámci spolu - práce s Němci a jako přejímání staré německé kultury. To jistě dají Adolfa do čítenek, jak byl u toho sloupu, když to bouchlo. Trpil se dlouho ?

- Ale milostpane, von tam už nebyl, von asi ten životní prostor nějak zkrátil nebo co a byl dříve hotovej. Zabilo to jenom sedm starejch spolubojovníků, co tam ještě zůstali na černěj kávě ze žita a 63 příslušníků nějakěj strany to zranilo. Von je živej.

- Ježíšmarja, vykřikl Švejk.

Tak s ním je to jinak než s Ferdinandem ve čtrnáctým roce? To je ale nedbalost. Dělají pumu pro nejslavnější osobu dějin a nařídí ji tak nedbale, že vybuchne, když jsou tam jenom obyčejní staří spolubojovníci. Na to by byl taky stačil obyčejnej klacek. Ta moderní seriová výroba nestojí někdy za nic.

- Dyt já říkala skoro, milostpane, Skoro nám zabili Adolfa. Takové slovo „skoro,, je vždycky chyba, paní Mullerová. V osmatřicátém roce jsme skoro válčili, ale potom jsme přišli skoro o všecko. A už ve čtrnáctém roce Rakousko skoro porazilo Srbsko a Německo skoro porazilo Francii. Tenkrát byl jsem zrovna kompanie ordonancí a místo mne byl puc - flekem u nadporučíka Lukáše nějaký Baloun, mlynář od Českého Krumlova a ten měl pořád takovej hlad, že skoro sežral i



svého nadporučíka. No a vidíte, nadporučík Lukáš je pořád na světě, nesežral ho., Skoro., je vždycky chyba. Já tedy teď pujdu do hospody, u Kalicha,, a kdyby sem někdo přišel pro toho skotskýho tériéra, na kterého jsem vzal zálohu, tak řekněte, že ho mám v psinci v Karaném, a že se teď nesmí převážet, aby mu nenastydly kupírovaný uši. Já za tím nějakého seženu. Klíč dají k domovnici.

V hospodě u Kalicha seděl jeden host. Byl to agent gestapa Brettschneider, který za Rakouska stál ve službách policie, za Republiky byl úředníkem v ministerstvu vnitra a nyní byl významným činitelem na šíření německé kultury prostřednictvím Geheime Staatspolizei. Knír, který mívá za Rakouska, byl nyní oholen a vlasy na bocích hlavy ostříhány po tatarském způsobu do hola, tak že vypadal jako katův holomek. Hostinský Palivec myl tá-



cky a Brettschneider se marně snažil navázat s ním rozhovor.

Palivec byl známý sprosták, je každé druhé slovo byla zadnice nebo h...o. Při tom byl ale sečtělý a upozorňoval každého, aby si přečetl, co o posledním předmětu napsal již Lockhart a že je to všechno v Apokalypse, čili Zjevení sv. Jana.

- To máme pěkný podzám, navazoval Brettschneider svůj vážný rozhovor.

- Stojí to všechno za h...e, odpověděl Palivec, ukládaje tácky do skleníku.

- Ty nám to pěkně v té pivnici vyvedli, se slabou nadějí ozval se znova Brettschneider.

- V jaký pivnici? otázal se Palivec, v té velkopopovický tády v Sokolské za rohem? To vědí tam se perou každý den.

- V mnichovské pivnici, v Rathouskelleru v Bavorsku, pane hostinský. Podnikli atentát na Vádce. Co tomu říkáte?

- Já se do takovýchto věcí nepletu, s tím ať mne každý políbí v pa..., odpověděl slušně pan

Palivec, zapalu-
je si dýnku. Já
jsem živnostník,
když někdo při-
jde, tak mu to
natočím. Ale ně-
jakej Mnichov,
politika nebo
Vůdce, to pro nas
nic není, z toho nic nekouká, než
Pečkův palác a koncentrák, s tím
at mi jdou do p...e. Já jsem na-
posled mluvil o politice v roce
1914, když zastřelili v Sara-
jevu následníka trůnu, Ferdinan-
da. Tenkrát jsem na to doplatil,
seděl jsem celou valku a vod tý
doby si dávám pozor na hubu. Já
jsem moc opatrněj.



Brettschneider umklkl a díval
se zklamaně po pusté hospodě.

- Tady kdysi visel obraz Vůdce,
co Vám sem pověsili němečtí
Stammgasti, než byli povolani na
vojnu, ozval se opět po chvíli.
Právě tam co visí zrcadlo.

- Jo, to mají pravdu, odpověděl
pan Palivec, visel tam a s...
na něj mouchy, tak jsem ho dal
na půdu. To víte, ještě by si

mohl někdo dovolit nějakou poz-
namku a mohly by z toho býti ne-
příjemnosti. Co pak to potřebuji?

- A jak to, že Havlíčkovo louče-
ní s rodinou před odjezdem do
Brixenu tady visí pořád? Na Hav-
líčka Vám mouchy nes...., pane ho-
stinský?

- S...ly-nes...ly. Já v nich nese-
dím. Snad se jim líbí anglicky
přistřižené fousky jako má Hitler
líp než Havlíčkovy, ten má splih-
lé.

- V tom Mnichově to muselo býti
ale ošklivé, pane hostinský, ptal
se Brettschneider po chvílce
chmurného mlčení.

Na tuto záludně přímou otázku od-
pověděl pan Palivec neobyčejně
opatrně:

- V Mnichově je dobrý pivo ale
moc sladký, jako chc...ky. Jenom ho
vohřát. Naši lidé by z toho do-
stali s...ku. Jsou zvyklí na pl-
zenský.

- V kterém roce jste byl v Mni-
chově, pane hostinský, myslím, že
to muselo být dávno.

- Na takovou maličkost se napa-
matuji, já jsem se nikdy o takovou

hovědinu nezajímal a nikdy jsem nebyl na to zvědavý, odpověděl Pelivec. Přílišná zvědavost a myšlení škodí. Jeden myslel a po-
... se.



- Agent gestapa Brettschneider definitivně unikl a jeho zachmuřený výraz se zlepšil teprve příchodem Švejka, který vstoupil do hospody, poručil si černé pivo s poznámkou :

- Tak jsem dneska mohl oslavovat smutek. To nevaří, já už piju černé pivo od roku 1938.

Brettschneiderovy oči zasvítily plnou nadějí. Řekl stručně:

- V Mnichově je spousta mrtvých.

- Něký mrtvý sem, ňaký mrtvý tam, to je v každé velké době, řekl Švejk procítěně, hlavní ale je, že mezi pimi není náš drahý vůdce. Nebejt toho, že pospíchal na vlak do Berlína - Berlin, a že skončil řeč dřív, než měl, moh tam bejt taky a po něm moh nastoupit tenhle Pes...

- Jak jste to říkal? Ptal se dychtivě Brettschneider.

- Povídám, že potom moh bejt tenhle Hess a z těch hlavních by moh zůstat Goebbels. Vůdce si přece nahražky, určil hned začátkem války, tenkrát se to nezdálo, ale dnes je vidět, že to mohlo bejt geniální, kdyby se byl etentat vydařil.

Panovalo ticho, které přerušil sam Švejk povzdechem : -Tak už moh bejt Vůdce na pravdě boží ve Walhalle. Ani se nedočekat vítězství slavných německých zbraní, uspořádání nové Evropy a dne, kdy dá každému soukmenovci ten lidový vůz KBF, co na něj každému strhávají už pět let z platu.

- V tom Mnichově, navazoval Brettschneider, to udělali zas jen ko-

munisté.

- To se mejlíte, odpověděl Švejk, udělali to Irové, k vůli tomu Atlantickému oceánu.

A Švejk vyložil svůj názor na mezinárodní politiku Německa v oblasti Atlantického oceánu. Irové chtěli homerule od Angličanů. Chtěli, aby jim Německo pomohlo, a když se to nestalo, udělali atentát na Hitlera.

- Máš rád plutokraty? obrátil se Švejk na hostinského Palivce, máš rád ty plutouše, ty peněžní žoky? Vid, že nemaš?

- Host jako host, řekl Palivec, třebaš plutouš, to ja nepoznam. Pro nas živnostníky neplatí žádná politika. Zaplat si pivo, sed v hospodě, a žvan si co chceš. To je moje zásada. Jestli na tom našem vůdci to nepodělal Ir nebo Bur, komunista nebo plutokrat, vlajkař nebo komzomolec, mně je to všechno fuk.

- Dobře, pane hostinský, ozval se Brettschneider, který opět nabýval naděje, že z těch dvou se dá někdo chytiti, ale připustitě, že by to bývala byla velká ztráta

pro Říši a Protektorát.

Místo hostinského odpověděl Švejk;

- Ztráta by to byla, to se nedá upřít. Hrozná ztráta. Von se Hit-

ler nedá nahradit nějakým pitomou. Na to by měl určité ty nahražky. Ale není nad pravou věc. To teď třeba v Kolíně nad Rýnem-Köln am Rhein pro nás jeden německý chemik vynalézá nahražku masla z ho.... Má už pěkné úspěchy, ale co je to platné, není to přece pravé maslo. Už se to tak maže, jenom chuť to ještě nema takovou.

- Vy máte divná přirovnání, řekl Brettschneider významně, mluvíte napřed o Vůdci a potom o ho...ě.

- Ale nemam, hajil se Švejk, buh mne chran, abych ja chtěl někoho přirovnávat. Pan hostinský mne zná. Vid, že jsem nikoho k ničemu nepřirovnával? Ale ten atentat ne-



dělal žádný, pracující člověk, třeba hodinář, jinak by se byl povedl. To byl v Golčově Jeníkově před lety profesor Jindrak a ten si chtěl sám udělat automatický zapalovač z primusu, aby mu v bytě nesmrđel petrolej. Ale pořád mu zapaloval pozdě. A jednou se zapalování opozdilo tak, že to zapalil až druhé den, když zas profesor Jindrak přilejval petrolej. Profesor se toho tak lekl, že petrolej rozlil, petrolej musel chytit, musely od toho chytit tady ty začlony, musel vyhořet celý jeho domek i s pokladními knížkami, zahrádkou, prasetem a kralíky, profesor musel utrpět třetího stupně popáleniny a musel zapomenout hesla o těch knížek. Od té doby byl zadumčivej. Záložna mu potom nechtěla peníze vyplatit a von musel čekat patnáct let a dostal je až letos v létě, když už nic nedostal ani na lístky. Rekl něco hodně ošklivého o Němcích a Vůdci a sebralo ho gestapo. Ten budiček v peklelném stroji taky nebyl ve správných rukách

když bouchl pozdě, jinak by se to bylo podařilo. To je někdy taková směla.

- A nevíte, co o Vůdci ten profesor řekl, otázal se hlasem plným naděje Brettschneider.

- To vám říci nemohu, poněvadž se to nikdo neodvažil opakovat. Ale bylo to prý něco tak strašlivého a hrůzného, že ten gestapák, co to slyšel, je ještě dnes v Dachau, aby to nevyšlo, májevo. To nebyla jenom vobyčejná urážka vůdce, jaká se dělá ve vožralství.

- A jaké urážky Vůdce se dělají ve vožralství, otázal se pan Brettschneider.

- Prosím vás pánové, obraťte list ozval se hostinský Palivec. Víte, já to nemám rád.

- Jaké urážky Vůdce se dělají ve vožralství? opakoval Švejk. Všeelijaký. Vopíjte se, dejte si zahrát Deutschland Uber Alles a Horst Wessel Lied a uvidíte, co začnete mluvit. Vymyslíte si toho tolik na Vůdce, že kdyby toho byla jen polovina pravda, stačilo by, aby měl vostudu na celý život. A von si toho Vůdce dooprav-

dy nezaslouží. Musí držet soukmenovce sjeďnočené, Rakušany osybozené, teď nás v ochraně, Poláky civilisovat, na kolonie myšlet, teď to všechno stěhovat, ty naše sedláky od Lysé, z Brd, Vyškovska a bůhví ještě, odkud, osušetřovat a vycentrovávat. A to všechno po tom, když se mu za první války dostal ten žlutej plyn na mozek. To aby měl člověk železný nervy. A potom si vzpomene nějakěj, vožralej chlap a začne mu nadávat. Kdyby dnes někdo zavolał „Na Vůdce“, půjdou dobrovolně a budou sloužit do roztrhaní těla zrovna, tak jako cigaři pánu v první válce.

Švejk se důkladně napil a pokračoval:

– Vy myslíte, že to Vůdce nechá takhle bejt? To ho málo znáte. Vezme Irsko v ochranu a bude je blokovat také. Udělali jste na mne atentát, tak, taďy mate, přes držku. Amerika nam v té válce pomůže. Víc vám neřeknu.

Brettschneider vstal a řekl slavnostně:

– Víc nemusíte povídat, pojďte

se mnou na chodbu, tam Vám něco povím.

Švejk vyšel za pánem na chodbu, kde ho čekalo malé překvapení, když jeho soused od piva ukázal mu odznak s hakenkrajcem, který se zjevně nenosí a prohlásil, že ho zatýká a ihned odvede na gestapo. Švejk snažil se vysvětlit, že se ten pán asi mylí, že on je úplně nevinný a nepronesl ani jedinýho slova, kte-



ré by mohlo někoho urážet, letáky že žádný nemá a nečetl ani neopisoval, ale nebylo to nic platné. „Nemyslete si, že jsme v Rakousku“, říkal na vše Brettschneider. Pak se vrátil do hos-

počy, a Švejk řekl Palivcovi :

- Já mám pět smutečních a je -
den rohlík s parkem. Teď mi dej
ještě jednu slivovici a já už
musím jít, poněvadž jsem zatčen -
nej. Lístky ti dám až se vrátím,
nebo si skoč k paní Müllerové.

- Máte korunu, pane hostinský ?
Tak je to v pořádku. Půjďte ta-
ké, řekl Brettschneider a šel k
telefonnímu automatu, vytočil Ge-
stapo a žádal vůz. Ale byly již
všechny onoho dne v činnosti.

Řekl tedy Palivcovi: „Tak pro
Vás si pošlem, „

- Nic si z toho nedělej, těšil
ho Švejk, já tam jdu jenom pro
velezradu.

- Ale pro co já ? zabědoval
pan Palivec. Já byl přeci tak vo-
patrný.

Brettschneider se usmál a ví-
tězoslavně řekl:

- Za to, že jste řekl, že na Vůd-
ce s... už i mouchy. Oni vam to-
ho Vůdce už vyženu z hlavy -

Zatím, co Švejk s Brettschnei-
drem odcházel, předával „U Ka-
liča, „ pan Palivec hospodu své
pláčící ženě, těše ji svým zvlá-

štním způsobem:

- Neplač, neřvi, co mně můžou u-
dělat k vůli pos... obrazu
Hitlerů.

Na náměstí Petra Osvoboditele
u stanoviště taxíků zvolal Švejk
cestou do Pečkovy paláce po pr-
vé:

- Ať žije Vůdce. Wir danken un-
serem Führer.

A tam mu poprvé dal Brett -
schneider ránu do hlavy a dodal:
„Teď to nebude jako za Rakous-
ka. „ Podruhé se totéž stalo v
Zitné ulici, po třetí u Musea a
tak jim cesta pěkně utekla a by-
li brzo v Brečkovské ulici u Pe-
čkovy paláce, v jehož vrátech
zmizeli.

A tak zasáhl dobrý voják Švejk
do budování nového pořádku v E-
vropě svým milým, roztomilým
způsobem. Historiky bude zajímat,
že viděl daleko do budoucnosti.
Vyvinula-li se později situace
jinak, než jak on vykládal, „u Ka-
liča, „ , musíme mít na zřete-
li, že nebyl vychován Fuhrersys-
temem.

DOBŘÝ VOJÁK ŠVEJK NA
G E S T A P U

Mnichovský atentát naplnil Pe-
čkův palác, sídlo pražského ge-
stapa četnými oběťmi. Oberwacht-
meister Metzner, velitel SS-manů,
kteří v polních uniformách drže-
li službu, při hlášení nových do-
děvek zatčených říkal svým dob-
rackým hlasem:

—Von se nam ten Hitler nevypla-
tí.

Zatčené svázali většinou ve
zvláštních nakladních autech, na-
třených polní šedí, přikrytých
šedými plachtami, pod kterými by-
ly lavice. Na nich seděly oběti s
rukama na kolenou, nesměly se ani
hnout. Auto projíždělo v ulicích
ruchu, davy chodců, kteří se nej-
výš na okamžik zastavili a ota-
čeli hlavy za vozidlem jako stá-
do telat na velkostatku za vozem,
na němž je několik jalovic odva-
ženo na jatky. Jen pěsti zaťali.
Nic víc a nic jinak. Byla-li vza-
du plachta otevřena jako před tím



28. a 29. října, kdy gestapo syá - želo tolik Čechů, že to nestalo za to plachty zavírat, otáčeli i zatčení hlavy za chodci venku, jako jateční dobytek za stádem.

Neboť ve 40. roce XX. století byla taková doba, že nejméně kulturní národ Evropy, který si závčas zaopatřil dostatek takových



vozů, tanků, letadel, našil uniforem a vymyslel dábelových lží, si mohl podrobit celou Evropu. Hitler, motorisovaný Atila zmotořoval i uvěznování. Sto tisíc takových kamionů, které v celé Evropě vozily vězně všech národů do mučírny gestapa a koncentračních táborů, vyrobili němečtí děl-

níci v továrnách Auto Unionu a BMD a často se stalo, že němečtí dělníci byli do koncentračních táborů odvezeni vozem, který kdysi sami vyrobili, stejně telecím způsobem, otáčejíce hlavy za těmi, kteří ještě zůstali na svobodě. Křetění z bavorských Alp a pohůnci z pomoránských močálů s odznaky gestapa si u nás jezdili pro universitní profesory, lékaře a primatory jako pro dobytek do ohrady. Statisíce chlapců nečdelalo nic jiného než to.

Někdy byl provoz tak čilý, že vozy nestačily a tak i Švejk, musel jít pěšky. Pečkův palác v Bředově ulici, do kterého vkročil Švejk v bezpečném doprovodu pana Brettschneidera, byl kdysi bankou židovského uhelného magnáta Petschka, který již v létě roku 1938 měl tak dobrý nos, že své doly a ostatní majetek prodal živnobance a odejel za hranice. V zuřivé snaze napravit křivdu, kterou Židé spáchali na Čechách, změnili Němci budovu Pečkovy banky na kanceláře a mučírny Gestapa. Jako „Pečkárna“, sta-

la se budova mnohem populárnější nežli banka. Ještě před vpadem, si Němci rozebrali všechno u nás a když 15. března, vtrhli do Prahy, zajely gestapacké vozy rovnou do Pečkova paláce, telefonní vůz zajel na chodník, aby mohl do oken přehodit kabely, jejich centrály, každý gestapák obsadil kancelář, přidělenou mu již v Berlíně a budova byla tak razem arisována. Zatčeným připadly podzemní prostory, Hausgefängnis, kde kdysi bývaly proti všemu bezpečné pokladny a šafos.

Když Švejka zavedli do chodby suterénu - okolní místnosti pro samovazbu byly již plné - Švejk tam našel společnost šesti lidí. Pět jich stalo pod zamřížovaným okénkem a v rohu u dveří stál, jako by se jich strasil, muž v prostředních letech. Švejk se začal vyptávat, proč jsou zavřeni. Od pěti stojících pod okénkem dostal takřka úplně stejnou odpověď:

- K vůli Mnichovu - K vůli Hitlerovi - K vůli tomu nepodařenému atentatu na pana Vůdce -



- Pro Hitlera - Za to, že pana Vůdce neodpravili v tom Mnichově. Šestý, který se pěti stranil, řekl, že s nimi nechce nic společného mít, aby na něho nepadlo nějaké podezření, že on tu sedí pro pokus loupežné vraždy na nějakém Němci z Holce, ale na štěstí ten Němec byl Čech a jen se tak jmenoval, tak se mu nemůže nic stát, nezaplete-li se s nimi.

Švejk si stoupl do společnosti spiklenců, kteří si již po desáté vypravovali, jak se do toho dostali. Všechny to - až na, jednoho - stihlo v hospodě, vinárně, automatu nebo v kavárně. Vyjímku dělal neobyčejně tlustý pan s

brýlemi, s uplakanýma očima, který byl zatčen ve svém bytě, poněvadž dva dny před atentátem platil v Savarinu za Harry Batteho, anglického hokejistu, který si v Praze chočil volně až na to, že si musel denně chodit na gestapo pro štempilku do knížky. Pana potom viděli gestapáci v jeho společnosti opilého v Sekt Pavilonu, kde se k nim přidal Pepa Maleček a kde, jak se pan již přiznal, též za ně platil.

Na všechny otázky gestapáků stereotypně odpovídal:

- Já mám radiozavod.

Načež dostával taktéž stereotypní odpověď:

- To vás neomlouvá.

Malý pan, kterému se to stalo v jugoslovské vinárně Kosovo, byl profesorem dějepisu a vykládal vinárníku Bužančicovi dějiny různých atentátů. Byl zatčen právě, když končil psychologický rozbor mnichovského atentátu slovy:

- Myšlenka atentátu je tak jednoduchá jako Kolumbovo vejce,

- Stejně jako to, že vás čeka koncentrak, doplnil výrok gesta-

pák při výslechu.

Třetí spiklenec byl šofér taxi-ku se stanoviště před Korunou. Byl v automatu na kávě, když za ním přišel gestapák a řekl, že mu svítí světla a kde má zateknout. Šofér odpovídal:

- Každý má zateknout jinde a někomu to neotermí ani řádné bouchnutí.

Nyní seděl tu s hlavou svěšenou a naříkal:

- A zrovna za chvíli sem moh bejt první na štaflu. Všichni mne zatím předběhnou. Zmrzne mi chla - dič.

Podívně si Hitler zahral se čtvrtým zatčeným. Vyhýbal se celé dny jakékoliv rozmluvě o Hitlerovi, až ve - čer u Prochazků na Letné při fo - otballovém zápase Sparta-Slavie lí - čil, jak Bican dal rozhodující goal a řekl:

- To byla bomba



jako v Mnichově.

Byl teď celý zoufalý, rval si vlasy a říkal:

- Tak patnáctýho března, když sem Němci vtahli, jsem si koupil dvě pišťalky a pískal jsem na ně na Příkopech dvojhlasně, potom, když byl Hitler na Hradě, nestalo se nic jenom proto, že jsem se to dozvěděl pozdě. Benešovu foto - grafii z Newyorské výstavy jsem okopíroval tisíckrát, Benešova dopisu a desatera jsem nacyklostiloval pět tisíc, měl jsem věchna čísla obou Bojů, na parkovišti německých aut jsem utrousil tři bedničky hřebíků, 28. října jsem dělal výbuchy na Vltavě a nechytily mě. Teď mě zavřou za takovou hovadinu, za Hitlera.

Patý muž v restauraci, kde byl zatčen, nepromluvil ani slova, ba dokonce nečetl ani slova o mnichovském atentátu a seděl u stolu úplně sám, když přišel k němu nějaký pan, posadil se naproti a řekl mu rychle:

- Četl jste to?

- Nečetl?

- Víte o tom?

- Nevím.

- A víte o čem se jedná? Přece by vás to mohlo zajímat.

- Nevím, co by mě mohlo zajímat. Já si vykourím doutník, vy - pijte svých několik sklenic, na - večerím se a nečtu noviny. Nač se budu rozčilovat?

- Vás teda nezajímá ani počet zabitých v Mnichově?

- Mne vůbec žádná vražda nezajímá, ať je třeba v Praze, v Narviku, Montevideu nebo Džibuti. Od toho jsou zde úřady, soudy, policie a gestapo. Jestli někdy někde někoho zabijou, dobře mu tak, proč je trouba a tak neopatrný, že se dá zabít.

To byla jeho poslední slova v této rozmluvě, v níž se přesvědčil, o čem vlastně jest gestapo. Od té doby opakuval jen v pětiminutových přestávkách:

- Já jsem nevinej, já jsem nevinej.

Ta slova křičel i mezi ranami ve vrátech Pečkova paláce, ta slova bude opakovat i při pře-



zení na Pankrác a s těmi slovy překročí i bránu koncentráku.

- Kristus Pán byl taky nevinej, řekl Švejk a taky ho ukřižovali. Nikdy nikde nikomu na nějakým neviným člověku nezáleželo.

Zatím přivedli nové dva. Jeden z nich byl Polák, který připojením Javoriny se stal slovenským příslušníkem, živil se pašováním kovových československých korun na Slovensko a na oko prodával pastičky. Chodil po chodbě, skřípal zuby a každé druhé jeho slovo bylo: „Jebal tě pies.“, „Mučilo ho pomyšlení, že se mu na gestapu ztratí nůse s pastěmi a fujarami.“

Druhý nový host byl hostinský Palivec, který upozorvav Švejka, šel k němu a hlasem plným tragiky zvolal:

- Tak už jsem taky zde,

Švejk mu srdečně potřásl rukou a řekl:

- To sem vopravdu rád. Já věděl, že ten pán bude držet slovo, když ti říkal, že si pro tebe přijedou. To víš, německá čest. Pěšky nebo autem? Taková přesnost jest do-

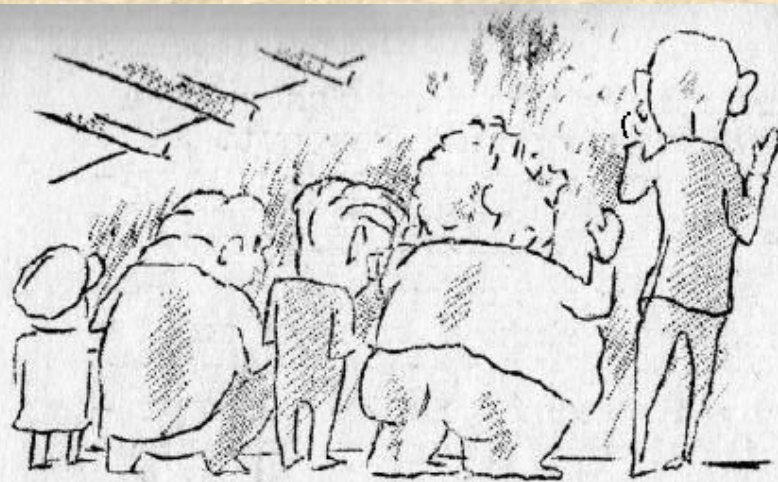
brá věc.

Pan Palivec však poznamenal, že taková přesnost stojí za ho-
... a dozvěděl se od Švejka, že až na jednoho jsou všichni zatčeni pro schvalování atentátu. Pan Palivec se urazil, že zde není k vůli nějakému pitomému a -
tentátu nýbrž k vůli samému Vůdci. A poněvadž to ostatní počalo zajímat, vypravoval jim, jak mu mouchy znečistily Vůdce a říšského kancléře.

- Zaneřádily mě ho, bestie, končil, a nakonec přivedly mne do kriminálu. Já to těm mouchám nevodpustím, dodal vyhrůžně.

V tom se v chodbě rozsvítila nástropní žárovka, dveře se rozletěly a dovnitř bylo s ranami strčeno šest dalších provinilců. Vedli je tři gestapáci, kteří také vstoupili dovnitř a poručili, aby se vězňové rozestoupili kolem zdí tvařemi ke stěnám a ani se nehnu. Švejk si nyní všiml, že zeď byla ve výši hlavy kolem dokola pokryta skvrnami seschlé krve.

- Předemnou musel tady stát



nějakej habán, šeptal svému sousedu, který měl radiozavod.

- Musel mít nos, aspon o dvě hlavy vejš než já mam voči, podle tý skvrny. Když jsem byl v Budějovicích, byl tam nějakej Čuřínek, pozamentýr a ten byl dva metry pět. Když tam přijel Hájek se zápasnickou boudou, tak šel taky zápasit se sympatickým studentem Ctiborem, co ho teď zavřeli pro pokus loupežné vraždy na babičce v Hodolanech u Olomouce a.....

Švejks nedořekl. Gestapákův ko-paneč mu přirazil tvář ke zdi, na které se objevila červená skvrna o dvě hlavy níž než sta-

rá.

V tichu slyšeli najednou vězňové, jak gestapáci stojíce za jejich zády pod žárovkou, vytáhli pistole, hlučně otvírali závěry a vsouvali tam magazínky. Několik zatčených to nevydrželo a šofér a dva z příchozích se otočili. Gestapáci byli skokem u nich, vjeli jim do vlasů a otloukali jim hlavy o zeď, nebo jim bili pažbami pistolí do hlav. Potom rachotily závěry pistolí znova za jejich zády. Muž, který se se svobodou rozloučil mlčenlivým sezením v restauraci nevydržel napětí a zavolał:

- Ja jsem nevinej, ja jsem nevinej.

Všichni tři gestapáci se na něho vrhli, tloukli jej až padl na zem, kde z něho vykopali vědomí, hrozíce ostatním, kteří stáli jako ohromení bleskem:

- My vás už naučíme novému pořádku v Evropě, vy Benešovci, Nemyslete si, že to bude jako za Rakouska, vy, svínska bando legiónářska. My vám už dostaneme německou kulturu do hlavy, vy ko-



munisti. My vám dáme Masaryka a Republiku, vy židi. Postavte se do pozoru, když přicházíme a odcházíme, nebo vás postřílíme jako myši, vy inteligenti.

Po jejich odchodu začalo ohledávání škod a krísení muže z restaurace, jehož první slovo po nabytí vědomí bylo, že je nevínej. Měl však přesto pochroumaná žebra.

Za chvíli se otevřely dveře do jámy lvové znova. SS-man v šedozelelé uniformě a přilbě zavolal Švejk, aby ho odvedl k výslechu. Šli podzemní chodbou k paternosterovému výtahu, jehož kabina pomohla Švejkovi nésti jeho kříž o poschodí výš na vrchol Golgathy. V přízemí vstoupili do kanceláře číslo osmdesát dva, v níž ve velikém stole byly řady dva metry dlouhých příhrad s registračními kartami různých barev. Abecední rejstřík podezřelých Pražanů tedy prakticky celá Praha.

– Schweik Josef, řekl SS-man stručně.

Dlouhý, suchý gestapák s obličejem jako zaplatovaný pytel od brambor se podíval pichlavýma očima do nevinných očí Švejkových, potom vylovil z příhrad karty jeho jména a dal ji SS-manovi. Švejk s doprovodem putoval potom zdviží do II. patra.

Na konci chodby u dveří jedné z kanceláří se loučil nějaký muž s gestapákem a srdečně si s ním potřásl rukou. Při setkání s ním zavolal Švejk:

- A to je dobrý - pan profesor. Taky vás vzal?

Byl to profesor Dub, kdysi loyální c.k. rakouský občan, o kterém se omylem mělo za to, že ho za první války roztrhal ruský granát u jednoho haličského nádraží, nyní význačný vlajkař, který měl často v Pečkárně porady s gestapáky. Obvyčejně po nich následovalo zatýkání i celých rodin. Zřejmě neměl radost ze setkání se Švejkem.

- Tak vás konečně dostali, pane Švejk, řekl, a nemyslete si, že z toho vyjdete tak snadno jako za Rakouska, to teď není Rakousko.

Já jsem na vás již tenkrát upozor -
noval a teď se
třeba sám přiči -
ním, abyste se do -
stal tam, kam pa -
tříte. My se spolu
ještě setkáme a



pak ale vás to bude setsakra -
mentsky mrzet, poněvadž mě po -
znáte, když mě ještě neznáte,

A profesor Dub chvátal dále rychle z dohledu nevinných očí Švejka, který se svým průvodčím vykročil do kanceláře č. 122.

- Švejk, řekl tam opět stručně SS-man a odevzdal kartu za stolem sedícímu gestapákoví chladné tvaře s rysy zvířecí ukrutnosti, jako by byl právě vypadl z Lombrosovy knihy „O typech zločinných,,.

Švejk zaře prostotou pokročil a řekl:

- Dobrý večer přeju, pánové, všem vespolek.

Místo odpovědi vrazili mu ze zadu dva pokročivší výrostci tak lokty do žeber, jako by se jimi chtěli probourat.

Potom se postavili tři takoví mladíci před Švejka a hypnoty - sořsky na něj upírali během celého výslechu uputné oči.

Zvířecí pán se počíval krve - žíznivě na Švejka a řekl:

- Netvařte se tak blbě.

- Já si nemohu pomoci, odpověděl vážně Švejk, já jsem byl už za Rakouska superarbitrován pro blbost. Bojoval jsem totiž na frontě vedle říšských Němců. Byl jsem prohlášen zvláštní komisí za blba. Já jsem úřední blb.

- To, z čeho jste obviněn a čeho jste se dopustil, svědčí, že máte všech pět pohromadě, řekl gestapák, a vyjmenoval nyní Švejkovi celou řadu zločinů, začínaje velezradou a konče urážkou Vůdce, škůdcovstvím a zneuctěním rasy. Ve středu této skupiny skvělo se schvalování atentátu na Hitlera, odkud vycházela většinou s novými zločiny, mezi kterými zařil zločin pobuřování a sabotáže, poněvadž se to vše stalo ve veřejné místnosti.

- Co tomu říkáte? vítězoslavně zakončil.

- Je toho hodně, odpověděl nevině Švejk, všeho moc škodí. Na Kladně byl jeden....

- Maulhalten, zařval gestapák, s kým se stýkáte?



- Se svou posluhovačkou, vašností.

- A v místních politických kruzích nemáte nikoho známého?

- To mám, vašností, kupuji si na Mírovém náměstí Večerníka u toho kořtavého kamelota a on mne ze známosti nechá ještě přečíst v odpoledníčka Národní Politiky, čubičky.

- Ven, zařval pán zvířecího vzezření a hned se opravil ještě ryčejším hlasem:

- Nein, zurück.

Za jeho vteřinového rozkazu však se Švejk přece jen obrátil. A tu spatřil na stěně obraz Hitlera. Zpozorovav jej, srazil pa-ty a vykřikl:

- Ať žije, pánové, Vůdce a říš-
ský kancléř Adolf Hitler!

Věc byla nyní úplně jasnou. Spontánním projevem Švejkovým od-
padla celá řada otázek. Tvar pá-
na, který měl blízko ke zvířeti,
se chvíli měnila od výrazu har-
punovaného žraloka až k vizáži
usínajícího blbouna nejapného,
o jehož znalost se zasloužil
hlavně Petr Bezruč. Rekl:

- Myslím, že to stačí. Der Kerl
ist wirklich ein totaler Idiot.
Kolossal. Můžete jej odvést na
staré místo.

- Děkuji vám, pánové, uctivě, o-
zval se Švejk, mně to také úplně
stačí.

- Hinaus, hinaus, zaryčel vrch-
ní gestapak, vrhl se s ostatními
na Švejka, kterého ranami a ko-
paňci vyrazil na chodbu do ná-
ručí SS-mena. Ten jej stejnými
impulsy dostal do liftu a do
podzemního shromáždění.



Pán se zvířecí
tvarí se potom u-
klidnil a napsal
na Švejkovu re-
gistrační kartu
tento záznam:

„Gestapo-Dienst-
stelle Prag bází-
ruje na úplné du-
ševní otupělosti
a vrozeném krete-
nismu Josefa
Schwejka vyjadřu-
jícího se slovy:
„Ať žije Vůdce
a říšský kancléř
Adolf Hitler, kte-

rýžto výrok úplně stačí, aby o-
světlil duševní stav Josefa Švej-
ka jako notorického blba. Ord-
nungswegen převézt na Pankrác.“

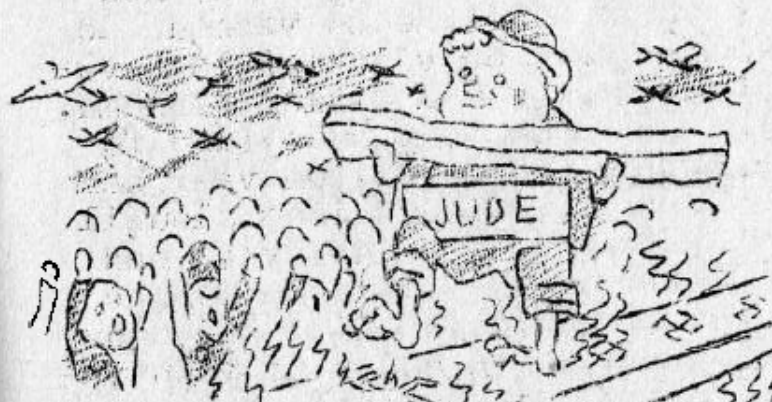
Zatím vykládal Švejk svým spo-
luvěznům:

- Na Hitlera se vykašlali a ba-
vili se se mnou ještě o větších
pitomostech. Nakonec jsme si řek-
li, že nam to úplně stačí a roze-
šli jsme se. Teďkom jest už sko-
ro jisto, že atentát v Mnichově
- München jsem spáchal já.

Většina vězňů se schoulila u-
děšeně ke zdem, jen Polák řekl:

- Dobro došli.

- Všechno tady jde jako na drá-
tkách, pokračoval Švejk, to je
holt ta německá organizace. Co
by se mně byli natahali, za repu-
bliky by z toho noviny udělaly
aféru. Trochu tam na vás křičí,
pak vás vyženou. Mám jenom něko-
lik nových boulí a také zrcátko
mně rozbili, dodal, vysypáváje
z naprsné kapsy střepy. Dříve to
bejvalo horší. Četl jsem kdysi
jednu knihu, že obžalovaný musel
chodit po rozžhaveném železe a

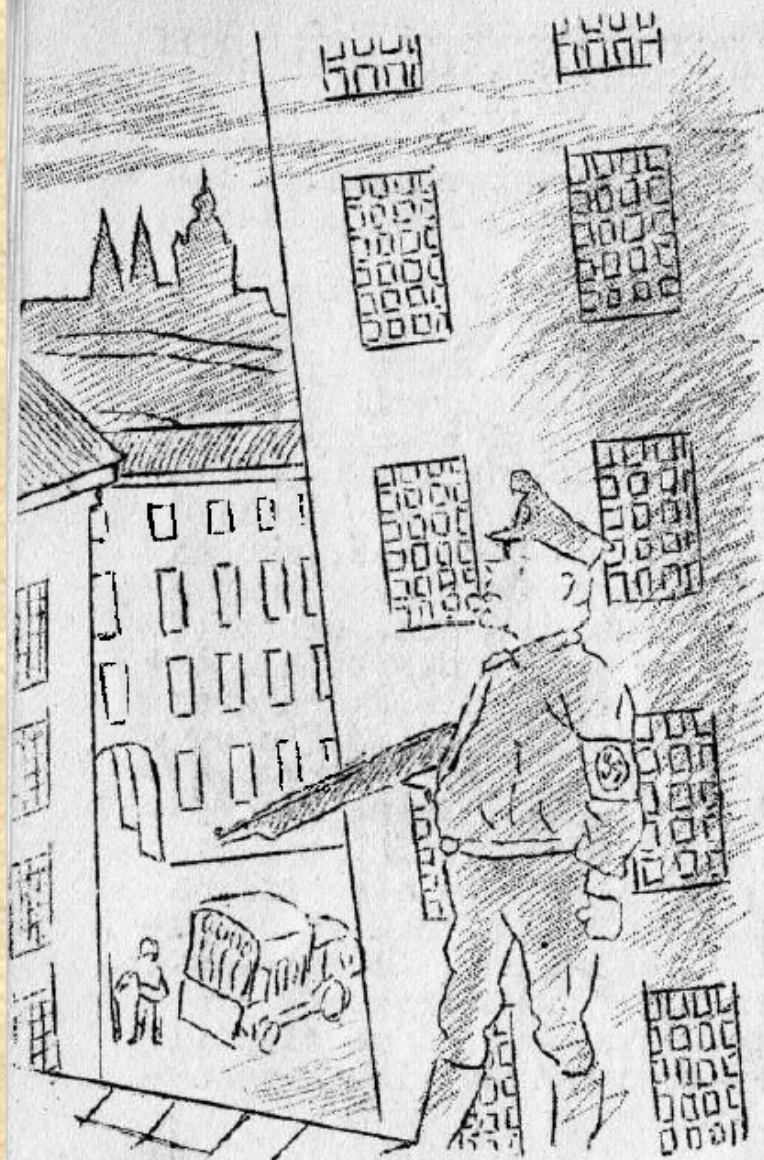


pít roztavený olovo, aby se poz-
nalo jestli je nevinen. Dnes je
legrace být zavřenej, liboval

si Švejk. Trochu je pravda k vej-
slechu ... daleko, ale Peček nam
tu nechal zdviž, tak je to dost
pohodlný. A nikdo vám neřekne:

- Tak jsme se poradili, že bu-
dete rozčtvrcenej nebo upalenej,
podle přání.

To by bylo těžké rozmyšlení a
já myslím, panové, že by mnohý
z nás v takovej moment byl ce-
lej zaraženej. Nebo dali zatčený-
mu španělský boty na nohy a na-
táhli ho na žebřík, když se ne-
chtěl přiznat, nebo mu pálili
boky hasičskou pochodní, jako to
dělali svatýmu Janu Nepomuckýmu.
Ten prej řval při tom, jako když
ho na nože bere a nepřestal, do-
kud ho neshodili s Bismarckova
mostu ve spacím pytli. Tak nevy-
šetřoval ani divoký trampy sta-
rosta ve Slapech. Takovejch pří-
padů bylo víc a ještě potom člo-
věka čtvrtili, nebo narazili na
kůl někde u Musea. A když ho pu-
stili do lidomorny, to se člověk
cejtíl jako znovu-zrozený. Jo,
dneska gestapo už hodně zlepšilo
poměry od dob inkvisice k naše-
mu dobru.



- Máme to všechno stejně s tím posraným navrch, podotkl pan Palivec, já nevím jestli byl dosti opatrný.

Když pan. zatčený v restauraci provolal uzkostně své heslo:

- Já jsem nevinej, pokračoval Švejk ve svých slovech utěchy:

- Je to s námi se všemi m o c špatný, to není, pravda, jak vy říkáte, že se Vám, nám všem nemůže nic stát. Vod čeho máme gestapo, než vod toho, aby nás trestalo za naše huby. Jestli je taková nebezpečná doba, že dělají atentaty na Hitlera, tak se nesmí nikdo divit, že ho vezmou do Pečkárny. To se všechno dělá k vůli lesku, aby měl Hitler reklamu. Čím více nás tady bude, tím to bude pro nás lepší, poněvadž nám bude veseleji. Když jsem sloužil za Rakouska na vojně, byla nás zavřena někdy polovička kumpač - ky. A co nevinejch lidí bejvalo odsouzenejch. A nejen na vojně, ale i soudana. Nebo jako v nemocnici v Hradci. Kralové najednou začali v roce 1925 umírat a přimářem tam byl jeden Rus a ten dě-

lal analýsy pracovních pláštů a dokazoval, že v nich je skleněný prášek, kterej prý pronikal ze žaludku do těla a otravoval ho. Ale to byl jen prací prášek a tak pachatel byl nevinný. Jednou se pamatují, že jedna ženská byla odsouzená, že uškrtila svoje novorozený dvojčátka. Ačkoliv se zapřísahala, že nemohla uškrtil dvě čata, když se jí narodila jen jedna holčička, kterou uškrtila, byla odsouzena přeci pro dvojnásobnou vraždu.

- Všechno je zlodějna, podotkl pan Palivec.

- I ta zlodějna musí bejt, řekl Švejk, ukládá se do kouta na dlažbu, káby to všichni mysleli s druhem dobře, nebylo by koho brát v ochranu, neměli bychom Protektorát a kdo ví, co bychom vůbec měli, jestli bychom neměli třeba ještě Čechy po Bílé Hoře, nebo robotu, místo pracovních táborů. V Zadní Třebáni byl jeden soustružník kovů.....

Ale ostatní tentokrát již neposlouchali. Ošetřovali si boule a rany, protože gestapáci šli a-

si po pilném dnu také spát, měli vězňové několik hodin pokoj.

K O N E C

prvního svazku Švejka.

Sháněj se po dalším.



- Svazek 1. Rukovět nové doby
2. Podmínky německé kultury v Čechách
3. Jaroslav Hašek: Švejk, část I.

Edice Našeho Boje, svazek 3.

Nepřijímej z rukou neznámých lidí, nepátrej, odkud pochází. Dej co nejdříve dalšímu spolehlivému Čechovi. Nenechávej si svazek, stal by ses při omezeném počtu tisků škůdcem myšlenky. Svazek zůstává majetkem našeho V. Boje, kterému patří veškerá práva a kterému bude muset být posledním čtenářem v míru vrácen. Je tedy bezúčelné svazek si ponechat. Chceš-li číst Švejka najednou celého, opiš si jej s kopiemi, obrázky prokresli, kopie dej svým přátelům, aby svazek četli všichni.

Tiskem fy. K.H. Frank a synové, Pankrác, cela 13

Mluvte s ním, když je Němec !
Každý den učin něco proti nepřatelům !

Tato brožurka je opis původní, jež vyšla „Kdesi v
t.zv. Protektorátě,,.

Vydalo archivní oddělení čs. brigády,
Rozmnožila tiskárna Našich novin, deníku čs. vojska v
Anglii.

Úprava a ilustrace: svob. ZK